

Türkiye 15. Kömür Kongresi Açılış Konuşması

Mehmet TORUN
Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Özellikle son yirmi beş yıllık süreç içerisinde dünyada; ekonomik, siyasal ve kültürel hemen her alanda son derece hızlı ve derin değişimler söz konusudur.

01 Haziran 2006 tarihinde Balıkesir-Dursunbey’de meydana gelen grizu kazasında hayatını kaybeden 17 maden şehidini saygıyla anıyor, bu tür olayların yaşanmaması için ilgilileri bir kez daha görevlerini yerine getirmeye davet ediyorum.

Sayın konuklar

Üniversitelere yapılan saldırılarla başlayan, linç girişimleri ile devam eden ve çağdaş, demokratik basın organlarına atılan bombalarla tırmandırılan gerici ve şeriatçı saldırılar ve yıldırma eylemleri Danıştay’a yapılan silahlı saldırıyla vahim bir noktaya ulaşmıştır.

Bu saldırı, sıradan bir adli olay değildir. Toplumunu yıldırma, korkutma ve demokrasiden uzaklaştırmayı amaçlayan, demokratik kurumların hedef alındığını gösteren bir saldırdır. Yüksek yargı kararlarını tanımadıklarını kamuoyu önünde sorumsuzca açıklayanlar, bu tür eylemlerde bulunanlara da cesaret vermektedirler. Bu düşüncelerle yapılan gerici saldırıları

şiddetle kınadığımızı, bu saldırıların amacına ulaşamayacağını bir kez daha belirtmek istiyorum.

Siyasi iktidar; Cumhurbaşkanlığı makamıyla, üniversitelerle, yargı organlarıyla, meslek odalarıyla, sendikalarla kavga etmeyi sürdürmektedir. Bu yanlış uygulamaların ülkemize ve toplumumuza hiçbir yararı bulunmamaktadır ve bir an önce terk edilmelidir.

Özellikle son yirmi beş yıllık süreç içerisinde dünyada; ekonomik, siyasal ve kültürel hemen her alanda son derece hızlı ve derin değişimler söz konusudur. Söz konusu değişimin ardındaki gerçek dinamiğin, ulus ötesi sermayenin kendi “küresel program”ını uygulamaya ve dünyaya yeni bir biçim verme hevesi olduğu da açıktır.

Bugün, ulus ötesi sermayenin uygulamaya çalıştığı bu küresel programın gölgesinde tek kutuplu bir dünyada yaşamaktayız. Ancak, küresel programın, özellikle Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü gibi uluslararası örgütler aracılığıyla egemen kılmaya çalıştığı değerler, gelinen noktada daha da net olarak görülmektedir ki, küresel açlık ve yoksulluğa, eşitsizliklere, savaşımlara, soykırımlara ve çevresel felaketlere yol açmaktadır. Bu süreçte zengin ülkeler daha da zenginleşmekte, yoksul ülkeler daha da yoksullaşmaktadır. Eşitsizlik ve yoksulluk, ülkelerin ekonomik ve siyasal bağımlılıklarına yol açmaktadır.

Küresel gelir eşitsizliği insanlık tarihinin hiçbir döneminde olmadığı kadar derindir. Bugün, dünyanın en zengin %1’lik nüfusunun elde ettiği toplam gelir, en alttaki % 57’lik nüfusun gelirine eşittir.

Ülkemiz, kendi ulusal kalkınma modelini oluşturamamış, uzun yıllardır IMF, Dünya Bankası gibi uluslararası finans örgütlerinin güdümünde ekonomik ve sosyal politikalar uygulamaktadır.

Dünyayı, her zaman olduğundan çok daha fazla güvensiz hale getiren “Küresel Program”ın bir numaralı uygulayıcısı ABD, 11 Eylül 2001’de meydana gelen saldırıları bahane ederek önce Afganistan’a müdahale etmiştir. ABD ve destekçilerinin az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerin doğal kaynakları üzerindeki hiç bitmeyen emelleri, Irak’ın işgaliyle sürmüştür. On binlerce insan katledilmiş ve katliam devam etmektedir.

Gelecek günlerde de İran’a yapılacak saldırıların hazırlığı yapılmaktadır. Coğrafyamızda yaşanan bütün bu olumsuzluklar ülkemizi ve halkımızı da yakından ilgilendirmektedir.

ABD eski Dışişleri Bakanı Kissinger, 19.yüzyılda sömürgeler için rekabet edenlerin, şimdi enerji kaynaklarını ele geçirmek için rekabet ettiklerini söylemektedir. Buna karşılık emperyalizme karşı tepkiler de yükselmektedir. Latin Amerika’da başlayan toplumsal muhalefet dünyanın diğer ülkelerini de etkilemektedir. Fransa’da yakın zamanda yaşanan öğrenci ve işçi hareketleri, neoliberal anayasa projesine karşı mücadelenin daha da yükseleceğinin göstergeleridir.

ABD’nin ve destekçilerinin uygulamaya çalıştığı BOP projesi kapsamında, Ülkemizde “ılımlı islam” modelinin uygulanmaya çalışılması Cumhuriyetin temel ilkeleri ile ters düşen uygulamalar toplumsal gerginliğe neden olmakta ve iç barışı bozma noktasına taşımaktadır. Çözülmesi gereken işsizlik, hayat pahalılığı, yoksulluk ve yolsuzlukla mücadele, demokrasinin geliştirilmesi ve özgürlüklerin genişletilmesi gibi hayati sorunlara çözüm aranması yerine siyasi iktidarın Cumhuriyetin temel kurumları ve değerleriyle kavga ederek sürekli gerginlik yaratması ciddi bir talihsizliktir. Laik ve demokratik bir yaşam tarzını belirleyen ve benimseyen toplumumuzda, sürekli olarak dinsel önceliklerin ve din eksenli dayatmaların süreklilik haline getirilmesi uygulamalarına bir an önce son verilmelidir. Bu tür dayatmaların kimseye özellikle de ülkemize hiçbir yararı yoktur.

Ülkemiz yönetimleri, uzunca bir süredir “Yeni Dünya”nın gereklerinden zanne-

derek; planlama düşüncesini tamamen bir kenara bırakmışlardır. Stratejik öngörüyle insan kaynakları planlamasını da göz önüne alan ulusal kalkınma modellerinin geliştirilmesinden vazgeçmişlerdir. Ekonomik kalkınmanın, sanayileşme ve yatırım artışlarına dayalı dengeli bir yapının oluşturulması ile sağlanabileceği gerçeğini göz ardı etmişlerdir. Ekonomi politikalarının oluşturulması ve yürütümünü tamamen uluslararası finans kuruluşlarının ellerine bırakmışlardır. Bu çerçevede, dış ticaretin serbestleştirilmesinden özelleştirmeye, tarımsal destekleme politikalarından madencilik ve enerji politikalarına kadar çok geniş bir alanın, uluslararası kuruluşlar ile yapılan çeşitli kredi anlaşmalarında yer alan taahhütler doğrultusunda biçimlendirilmesine izin vermişler ve vermeye devam etmektedirler.

Uygulamaların sonucu ortadadır: Ülkemiz, kendi ulusal kalkınma modelini oluşturamamış, uzun yıllardır IMF, Dünya Bankası gibi uluslararası finans örgütlerinin güdümünde ekonomik ve sosyal politikalar uygulamaktadır. Bunun sonucu olarak; ülkemiz yaşam kalitesi açısından 173 ülke içinde 94. sıraya düşmüş, toplam borcumuz 300 milyar doları aşmıştır. Dış ticaret açığımız 20 milyar doları geçmiştir. İşsizlik, genç nüfus içinde % 20 gibi ürkütücü boyutlara ulaşmış, emek yoksullaşmış ve gelir dağılımı ciddi biçimde bozulmuştur. Dünya Bankası’nın “Dünya Ekonomik Göstergeleri 2005” isimli yayınında yer alan verilere göre, Türkiye’de en zengin yüzde 10’luk kesim (yaklaşık 7 milyon kişi) toplam gelirin yüzde 34.1’ini alırken, en yoksul yüzde 10’luk kesimin payı (yaklaşık 7 milyon kişi) ise yüzde 2 düzeyinde kalmaktadır. Buna göre en zengin yüzde 10 ile en yoksul yüzde 10 arasında tam olarak 17 katlık bir fark bulunmaktadır. TÜİK’in Türkiye’de de açıkladığı ve Dünya Bankası istatistikleri içerisinde de yer alan dilimlere göre, en zengin yüzde 20’lik dilim (yaklaşık 14 milyon kişi) gelirden yüzde 49.7 pay alırken, en yoksul kesimin aldığı pay ise yüzde 5.3 düzeyinde kalmıştır.

2000 yılından sonra, Türkiye’de zenginlerin milli gelirden aldığı pay artmaya devam ederken yoksulların payı sürekli azalmaktadır.

Uygulanması gereken ekonomik program, halkın refahını yükseltmeyi, gelir dağılımındaki dengesizlikleri gidermeyi ve rant yerine üretimi arttırmayı amaçlamalı ve gerek siyasi gerek yönetsel yapıdaki yozlaşmanın önüne geçebilmelidir.

Ekonomimiz; sanayileşme ve üretim artışı üzerine kurulamayınca sıcak para hareketleriyle dalgalanmalar yaşanmakta, bunun sonucunda da krizler sürekli hale gelmektedir. Bugünlerde sıcak para çıkışına bağlı olarak yaşanan dövizin yükselişi ve cari işlem açığının büyümesi de borçlarımızı katlamış, yaşamımızı ve geleceğimizi olumsuz etkilemeye devam etmektedir.

Böylesi bir yapı, giderek daha fazla yoksullaşmaya, işsizliğe, gelir dağılımında adaletsizliklere, toplumsal yapıda yozlaşmaya neden olmaktadır. Giderek içte huzursuz ve dışta daha da güvensiz bir ortamın oluşmasına zemin hazırlamaktadır.

Söz konusu çarpık yapıdan en fazla zarar gören sektörlerin başında madencilik sektörü gelmektedir. Sanayi sektörleri yerine hizmetler sektörünün genişlemesi, sanayi sektörlerine hammadde sağlayan madencilik sektörünü de zor durumda bırakmıştır. Sektörün işlevi, ülkeye döviz girdisi sağlamak üzere yurt dışına hammadde ihracı yapma düzeyine indirgenmiştir.

Oysa, madencilik sektörünün ülke kalkınmasındaki kritik önemi, sadece fazla miktarlarda üretilip yurt dışına satılarak döviz elde edilmesinde değil, yerli sanayiye düşük maliyette ve kaliteli girdi sağlamasındadır. Bu anlamda, madencilik ve sanayi sektörleri karşılıklı olarak birbirlerini besleyen sektörlerdir. Entegrasyonları sağlandığı ölçüde büyürler. Dolayısıyla, ülke sanayisinin gelişmemesi madencilik sektörünü de olumsuz etkilemekte, bu sektöre yapılabilecek yatırımlar, hızla hizmetler sektörüne kaçmakta ve madencilik sektörünün ülke ekonomisine katkısı giderek düşmektedir.

Küreselleşme rüzgarları ve neo-liberal politikaların Türkiye madencilik sektörüne yansımaları, özellikle 1990'lardan itibaren hız kazanmıştır. Bu süreçte, madencilik sektöründe öne çıkan söylem "kamu madencilik kuruluşlarının özelleştirilmesi" olmuş, bu amaçla söz konusu kuruluşlarda gerekli olan yatırımlar yapılmamıştır.

Sektörün liberalizasyonuna yönelik bu faaliyetlerin sonucunda, gerek maden aramaları gerekse üretimler büyük ölçüde sektöre uğratılmış, Etibank, Maden Tetkik

Arama Enstitüsü (MTA), Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) ve Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) gibi uzun yılların birikimini ve potansiyelini içlerinde taşıyan kamu madencilik kuruluşlarının içleri boşaltılırken yerlerine hiçbir şey konulamamıştır.

Kamunun maden aramalarından da elini çekmesi gerektiği düşüncesiyle yapılan yeni düzenlemeler sonucu, 1992 yılından itibaren kamu; aramalara kaynak ayırmamış, o tarihten itibaren de ne kamu ne de özel sektör tarafından kayda değer herhangi bir maden kaynağı bulunamamıştır.

Ülkemizin bu süreçten çıkışı, ancak kendi kaynaklarına dayanan sanayileşme ve yatırım anlayışının yaşama geçirilmesine bağlıdır. Uygulanması gereken ekonomik program, halkın refahını yükseltmeyi, gelir dağılımındaki dengesizlikleri gidermeyi ve rant yerine üretimi arttırmayı amaçlamalı ve gerek siyasi gerek yönetsel yapıdaki yozlaşmanın önüne geçebilmelidir.

Mevcut kamu kesiminde, doğru planlamalar ve akılcı yönetim ile ülke kalkınmasına yönelik harekete geçirilebilecek potansiyel bulunmaktadır. Küçültme, özelleştirme saplantıları ile sosyal devlet ve kalkınma hedeflerinden vazgeçilmektedir. Ekonomi yönetimi, süratle odak noktasına üretim ve istihdamı koyan politikalara yönelmelidir. Akılcı planlama olmaksızın kalkınma hayalleri kurmak saflıktır.

Enerji kaynakları üzerinde mutlak denetim kurmak isteyen "süper güçler", eylemlerini, yürürlükteki tüm uluslararası hukuk kurallarına rağmen gerçekleştirirler. Sanayinin temel girdisi olması bakımından elektrik enerjisinin, ulusların kalkınmalarında ve refaha ulaşmalarında büyük önem taşıdığı, herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir. Ekonomik ve sosyal kalkınmanın sağlanması bakımından kritik önem taşıyan ve genel olarak bir gelişmişlik göstergesi olarak öne çıkan elektrik enerjisinin, dünyanın ve insanlığın geleceğindeki belirleyici konumu, her geçen gün daha da artmaktadır.

Dünya üzerindeki tüm ülkeler enerji maliyetlerini düşürmek amacıyla elektrik üretiminde önceliği yerli kaynaklarına vermektedirler. Ülkemizde ise, elektrik enerjisi

Son dört yılda elektrik üretimi amacıyla tek bir çivi çakılmamıştır. Doğal gazda düşülen hataya şimdi de nükleer santrallarda düşülecektir.

üretiminde öncelik, -anlaşılmaz bir şekilde (!)- yerli kaynaklara değil yabancı kaynaklara verilmektedir.

Ülkemizde doğal gaz yok denecek kadar az bulunmaktadır. Ancak, düşük kalorili olmakla beraber zengin linyit kömürü yataklarımız mevcuttur. Yine, yıllardır ihmal edilen aramalar ile yeni kömür yataklarının bulunup geliştirilmesi olasılığı yüksektir. Söz konusu yataklar atıl bekletilirken, elektrik üretiminde ithal kaynaklara yönelmeyi anlamak mümkün değildir. Bu durum, ülkemiz sanayi sektörlerinin gelişmesi bakımından da son derece sakıncalıdır.

Uzun yıllardır ülkemizdeki enerji yönetimlerinin planlamalarında bilimsellik ya da rasyonelliğin olduğunu söylemek mümkün değildir. 2005 yılında, Türkiye elektrik üretiminin % 43,5'i ithal doğalgazdan, % 25,6'sı hidrolik kaynaklardan, % 19,3'ü yerli kömürlerden, %6,2'si ithal kömürlerden ve %5,4'ü ise diğer kaynaklardan üretilmiştir. Ülkemiz, doğalgazı satın aldığı Rusya'dan bile daha yüksek oranda elektrik üretiminde doğalgaz kullanmaktadır. Dünyada ortaya çıkabilecek muhtemel bir enerji krizi durumunda, ülkemiz çok büyük yaralar alacaktır. Geçtiğimiz kış yaşadığımız kriz bunun en açık göstergesidir ve ciddi bir uyarı niteliğindedir. 2005 yılında tüm madenlerden elde ettiğimiz ihracat gelirinin, sadece kömür ithalatını karşılayabilmesi de acı bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır.

Bugünlerde ülkemizde nükleer santrallar kurulmasıyla ilgili tartışmalar tekrar hızlanmıştır. Başbakan 5 Mart 2005 tarihindeki Güney Afrika Cumhuriyeti gezisi sırasında, ülkemizde nükleer enerji santralleri kurulmasına ilişkin olarak yaptığı açıklamada, "nükleer enerjinin, hep pahalı bir enerji olarak görüldüğü, ancak yıllar sonra rantabil hale geldiği... Bu ne derece bizim için faydalıdır diye düşündüğümüzde, ilk etapta gelişmekte olan bir ülke için faydalı değil... Kaldı ki şu anda hidrolik santraller bizim için çok daha rantabil..." şeklinde değerlendirmelerde bulunmuştur. Daha sonra, 19 Kasım 2005 tarihinde, bu defa Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Hilmi Güler tarafından, Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi'nde bir

açıklama yapılmış ve "Türkiye'nin elektrik enerjisi ihtiyacına ilişkin çalışmaların gerçekleştirildiği ve gerekli önlem alınmazsa 2010-2011 yılından sonra bir enerji darboğazına girilebileceğinin hesaplandığı" belirtilmiş, "Bu darboğaza girmemek için ... 3 adet nükleer santral planlamaktayız. Bu nükleer santrallar 2011 yılından itibaren devreye giriyor ve peş peşe olacak. Dolayısıyla 3 adet nükleer santral devreye almayı planlıyoruz." değerlendirmeleri yapılmıştır.

Yaklaşık 8 ay arayla, Başbakan ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tarafından yapılan birbirine taban tabana zıt değerlendirme, ülkemiz enerji politikalarının tamamen güncel popülist gelişmelere göre yönlendirildiğinin bariz kanıtlarıdır. Bu süreçte ne değişmiştir? Uluslararası enerji lobilerinin baskıları mı artmıştır? Rantabilite hesapları neden birbirini tutmamaktadır? 2011 yılında devreye alınacağı planlandığına ve en erken 2007 yılında inşaatına başlanabileceğine göre, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, nükleer santralin 4 yılda bitirilebileceğini mi öngörmektedir? Dünyada bu süreçte bitirilebilen bir nükleer santral örneği var mıdır?

Böylesi yaklaşımlarla havanda su dövülmektedir. Bilinen bir gerçek şudur: Son dört yılda elektrik üretimi amacıyla tek bir çivi çakılmamıştır. Doğal gazda düşülen hataya şimdi de nükleer santrallarda düşülecektir.

Kurulacağı söylenen nükleer santralların toplam kapasitelerinin 4500 MW olacağı söylenilmektedir. Üstelik bu santralların nihai atık sorunu hala çözülememiştir. Oysa ülkemizde, elektrik üretimi amaçlı devreye alınabilecek 13 sahada toplam 3,8 milyar ton linyit rezervi bulunmaktadır. Söz konusu rezervin, toplam 9,700 MW kurulu güç yaratabilme potansiyeli vardır. Söz konusu potansiyelin kısa dönemde gerçekleştirilme imkanlarının sağlanarak, linyite dayalı elektrik santrallarının kurulu gücünün toplam 17,800 MW'a çıkarılabilmesi imkan dahilindedir. Ülkemiz toplam kurulu gücünün 2005 yılı sonu itibarıyla yaklaşık 40.000 MW olduğu dikkate alındığında, söz konusu kapasite, toplam kurulu gücün % 44' ünü

Kömür madenciliği, işsizlik ve yoksulluğun yüksek olduğu kırsal bölgelerde, gerek doğrudan gerekse söz konusu faaliyetin yarattığı yan ekonomik faaliyetler sonucu binlerce kişiye istihdam olanağı sağlamaktadır.

Bugün ülkemizde enerji krizi değil, enerji yönetimi krizi yaşanmaktadır.

oluşturacaktır. Bu tablo, ülkemiz enerji güvenliğinin yeniden temin edilmesi bakımından oldukça önemlidir.

Ülkemizde elektrik üretiminde kullanılacak 8,5 milyar ton linyit rezervi bulunmaktadır. Bir ülkede geniş kömür rezervlerinin bulunması, o ülke için enerji arz güvenliğinin sağlanması bakımından çok büyük bir avantaj anlamına gelmektedir. Temiz kömür teknolojilerinin bugün ulaştığı nokta göz önüne alındığında, söz konusu kaynaklardan çevresel etkilerin de en aza indirilerek elektrik enerjisinin üretilmesi en akılcı uygulama olacaktır. Ancak, yerli kaynaklara dayalı yeni yatırımlar yapılmamasının yanı sıra, mevcut kömüre dayalı termik santraller kapasitelerinin çok altında çalıştırılmaya mecbur bırakılmaktadır.

Büyük ölçekli kömür üretimi, bir çok ülkenin ekonomik ve toplumsal kalkınmasında önemli bir rol oynamaktadır. Kömür madenciliği, işsizlik ve yoksulluğun yüksek olduğu kırsal bölgelerde, gerek doğrudan gerekse söz konusu faaliyetin yarattığı yan ekonomik faaliyetler sonucu binlerce kişiye istihdam olanağı sağlamaktadır. İstihdam ile yaratılan gelir, kırsalda üretilen mal ve hizmetlerin tüketilmesi bakımından da yaşamsaldır. Ayrıca, kırsal bölgelerde ulaşım, su, eğitim ve iletişim gibi ekonomik ve sosyal altyapının sağlanmasına yönelik önemli katkısı da bulunmaktadır.

Bugün ülkemizde enerji krizi değil, enerji yönetimi krizi yaşanmaktadır. Planlama ve karar vermede çok başlılığa son verilmeli, kurumlar arasında eşgüdüm sağlanmalıdır. Enerji verimliliği ve tasarrufu konusunda gerekli yatırımlar ve çalışmalar başlatılmalıdır. Kayıp kaçak oranlarının gelişmiş ülkelerin seviyesine çekilmesi için çalışmalara başlanılmalıdır. Enerjinin tüm yurttaşlar için temel bir ihtiyaç olduğu gerçeğinden hareket ederek bu konuda gerekli önlemler acilen alınmalıdır.

Ülkemizin tek taşkömürü havzası, yanlış politikalar sonucu yatırımların durmasıyla küçülen ve göç veren bir kent durumuna düşmüş, ülkemizin her yerinde olduğu gibi işsizlik ve yoksulluk artmıştır. TTK'ya alınacak 1000 kişi için; yöre doğumlu olmaları

ve 30 yaşını aşmamak koşuluna rağmen 42.000 kişi başvurmuştur. Bu da işsizliğin boyutlarını göstermesi açısından ilginç bir göstergedir. Metalurjik kok üretimi için bir gereklilik taş kömürlerimizin demir çelik sektöründe değerlendirilmesi için gereken yatırımlar acilen başlatılmalıdır.

Sayın konuklar,

İçinde bulunduğumuz çarpık yapının bir diğer önemli sonucu ülke yönetimlerinin, mühendislerin, ülke kalkınmasında ne ölçüde önemli bir konumda bulduklarını ve mühendis verimliliğinin genel ekonominin verimi üzerindeki etkisini bir türlü kavrayamamalarından kaynaklanmaktadır. Son yıllarda mühendislerin ekonomik ve sosyal koşulları, toplum içerisindeki işlevlerine ve üstlenmeleri gereken sorumluluklara denk düşmeyecek şekilde geriletilmektedir.

Diğer tüm mühendislik alanlarında olduğu gibi maden mühendislerinin de istihdam alanları daraltılmış, aldıkları ücretler erozyona uğramış ve çalışma koşulları daha da bozulmuştur. Kamu kesiminde çalışan üyelerimizin ekonomik ve sosyal durumları, eğitim düzeyleri ve üstlendikleri sorumluluklar ile bağdaşmayacak şekilde gerilemiştir. Verilen niyet mektuplarında belirlenen ücret politikaları sonucunda, mühendislerin aldıkları ücretler yoksulluk sınırının da altına düşmüştür. Özel sektörde çalışan üyelerimizin durumları da bundan farklı değildir. Üyelerimizin aldıkları ücretler insan onuruna yaraşır bir yaşam sürdürmelerine yetecek seviyeye getirilmelidir. Örgütsüz ve ucuz emeğe dayalı istihdam politikalarından vazgeçilmelidir.

Bütün bu değerlendirmeler ışığında; 15. Kömür Kongresi'nde sunulacak bildirilerin sektörümüzün sorunlarının çözümüne büyük katkıları olacaktır. Bu vesileyle kongremizi destekleyen kamu ve özel tüm madencilik kuruluşlarımıza, bildiri sunarak katkı koyanlara, delege ve misafir olarak bizleri onurlandıranlara ve bu kongrenin gerçekleşmesi için emeği geçenlere, ayrıca tüm meslektaş ve üyelerimize Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu adına teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

